

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/6
Toplantı Tarihi/Sayısı : 18.4.2024/40
Karar Numarası : 2024/378
Başvuran : Y. Ö.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Hastane İdaresi tarafından başvuranın muvafakati alınmaksızın asıl mesleği olan tıbbi protez ve ortez teknisyenliği dışında görevi olmayan işlerde görevlendirildiği iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, ... Şehir Hastanesinde tıbbi protez ve ortez teknisyeni kadrosunda çalıştığını, 22/5/2014 tarihli ve 29007 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik'te tıbbi protez ve ortez teknisyenlerinin görevinin tek tek düzenlendiğini, poliklinik kapsamında çalışırken Hastane İdaresi tarafından muvafakati alınmaksızın asıl mesleği ve görevi olmayan, yeterli mesleki tecrübeye ve yeterliliğe haiz olmadığı, meslek alanı dışında bulunan müdahale odasında ortopedi hastalarına eklem içi enjeksiyon ön hazırlığı ve enjektör hazırlaması, ortopedi hastalarına ve ameliyat olan hastalara yara pansumanı sütür alınması, doktor nezaretinde kist ponksiyonu tırnak çekimi ve işlem sonrası pansumanı gibi işlemlerin yapılmasının kendisinden beklendiğini, bu görevlendirme nedeni ile mesleki bilgi ve tecrübesine istinaden alçı odasında ve yetişkin acil travma alçı alanında çalışmasının mümkün olduğunu ancak müdahale odasında çalışmasının mümkün olmadığını, yapılan görevlendirmenin kanunsuz emir hükmünde olduğunu, kadro ve ünvanı gereği görevinin alçı, atel ve yumuşak sargı, ortez ve protez uygulamaları olduğunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 45'inci maddesinde "Hiçbir memur sınıfının dışında ve sınıfının içindeki derecesinin altında bir derecede çalıştırılmaz." amir hükmünün bulunduğunu, belirttiği gibi çalıştığı Hastane tarafından yapılan yeni görevlendirmenin mesleki bilgi ve tecrübesinin dışında fazla iş/işlem yapması sonucunu doğuracağından görevlendirildiği alanda sadece kendi mesleki bilgi ve tecrübesine istinaden alçı odasında ve yetişkin acil sarı travma alçı alanı kapsamındaki iş ve işlemleri yapacağını, kanunsuz emir hükmünde bulunan müdahale odası kapsamındaki diğer tüm iş ve işlemleri ise yerine getirmeyeceğini, söz konusu iddialarıyla ilgili Hastana İdaresine ve Kamu Denetçiliği Kurumuna başvuruda bulunduğunu ve buna istinaden Hastane İdaresi tarafından ... İl Sağlık Müdürlüğüne şikayet edildiğini ve muhakkik atandığını iddia etmekte ve gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yolu" başlıklı 125'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. ..."

4. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

5. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin ilgili bentleri şöyledir:

"(1) Kurumun görevleri şunlardır: ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ..."

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir."

7. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesinin birinci ve ikinci fıkrası şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinde kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

"(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak

ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

10. Bununla birlikte başvuru, ... Şehir Hastanesinde tıbbi protez ve ortez teknisyeni olarak çalışan başvuranın muvafakati alınmaksızın asıl mesleği ve görevi olmayan işlerde görevlendirildiği iddiasına ilişkin olup, başvuru 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması kapsamında değerlendirilememektedir.

11. Anayasa'nın 125'inci maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu hükme bağlanmıştır. Yine 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11'inci ve 12'nci maddelerinde ilgililerin, idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması için idareye başvurabileceği, haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştay ile idare ve vergi mahkemelerinde dava açabilecekleri düzenlenmiştir. Bu kapsamda, başvuru konusu idari işlemle ilgili başvuranın söz konusu idari başvuru ve yargı yollarını izleme hakkı bulunmaktadır.

12. Öte yandan başvuran aynı iddialarla ilgili olarak Kamu Denetçiliği Kurumuna başvuruda bulunmuş olup, Kurumun 19/2/2024 tarihli tavsiye kararında, başvuranın ... Şehir Hastanesinde mevzuattaki görev tanımına uygun birimde görevlendirilmesi, ayrıca konuyla ilgili uygulama birliği sağlaması amacıyla tıbbi protez ve ortez teknisyenlerinin hastanelerde görev tanımları dışında çalıştırılmalarının önüne geçilmesi için gerekli tedbirlerin alınması ve tüm ilgili sağlık kurumlarının talimatlandırılarak idarenin işleyişinin iyileştirilmesi yönünde Sağlık Bakanlığına tavsiyede bulunulmasına karar verildiği görülmüştür.

13. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun idareye başvuru ile yargı yollarını düzenleyen hükümlerinden yararlanabileceği, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

18/4/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Afişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYZAZ
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye